

Obsah

1 Úvodní část	11
1.1 Úvod do tématu	11
1.2 Aktuální rozšíření a význam borovice lesní v Západních Karpatech	12
1.3 Rozšíření borovice v pozdním glaciálu a v holocénu	15
1.3.1 Pozdní glaciál	15
1.3.2 Starší holocén	16
1.3.3 Střední holocén	16
1.3.4 Mladší holocén	18
1.3.4.1 Doba předhistorická	18
1.3.4.2 Doba historická	19
1.4 Stanoviště reliktních borů	20
1.4.1 Chříby	21
1.4.2 Hostýnské vrchy	23
1.4.3 Vizovické vrchy a Javorníky	25
1.5 Fytcenologická klasifikace borových společenstev	27
2 Teoretická část	28
2.1 Zkoumaná oblast	28
2.2 Regionální populace borovice lesní	28
2.3 Semenářské oblasti v Západních Karpatech	29
2.3.1 Beskydská semenářská oblast	31
2.3.2 Jihomoravská semenářská oblast	31
2.3.3 Rohatecko-záhorská semenářská oblast	33
2.4 Biogeografické členění Západních Karpat	35
2.5 Oblastní plány a současný výzkum	35
3 Metodická část	37
3.1 Metodika historického průzkumu	37
3.1.1 Metodika klasifikace pramenů	37
3.1.2 Metodika digitalizace map stabilního katastru	39
3.1.2.1 Růstová fáze	41
3.1.2.2 Smíšenost	41
3.1.2.3 Druh vlastnictví	41
3.1.3 Syntéza	42
3.2 Teoretické aspekty habitu a metodika sběru dat	42
3.2.1 Teoretické aspekty problematiky	43
3.2.2 Metodika sběru dat	43
4 Analytická část	44
4.1 O původu malenovické borovice	44
4.1.1 Prvotní poznatky a úvahy	44
4.1.2 Czernínové a spor o původ borovice	46
4.1.2.1 Lesy panství Malenovice v 18. a v první polovině 19. století	46

4.1.2.2	Sběr, nákup a prodej borového semene	48
4.1.3	Výzkum borovice ve Chříbech	51
4.1.4	Aktivity k zachování ekotypu	54
4.1.4.1	Výběrové stromy a uznané porosty	54
4.1.4.2	Semenné sady a porosty	55
4.1.5	Závěrečné shrnutí	57
4.2	Habitus a morfologické vlastnosti	59
4.2.1	Obecná definice ekotypu	59
4.2.2	Ekotyp malenovické borovice	59
4.2.2.1	Růstová dynamika	60
4.2.2.2	Habitus	61
4.2.2.3	Koruna	64
4.2.2.4	Kmen	66
4.2.2.4.1	Růstové anomálie	67
4.2.2.4.2	Borka	67
4.2.2.5	Dřevo	74
4.2.3	Závěrečné shrnutí	76
4.3	Historické rozšíření borovice do konce 18. století	77
4.3.1	První polovina 16. století	77
4.3.1.1	Panství Koryčany	77
4.3.2	Druhá polovina 16. století	79
4.3.2.1	Panství Mikulov	79
4.3.3	První polovina 17. století	81
4.3.3.1	Panství Buchlov	81
4.3.3.1.1	Osvětimanská pečeť	83
4.3.3.2	Panství Slavkov u Brna	85
4.3.3.3	Panství Ždánice	87
4.3.3.4	Panství Litenčice	88
4.3.3.5	Panství Dřevohostice	89
4.3.3.6	Panství Zborovice	89
4.3.4	Druhá polovina 17. století	90
4.3.4.1	Lesy města Kroměříž	90
4.3.4.2	Lesy města Uherské Hradiště	91
4.3.4.3	Panství Hoštice	94
4.3.4.4	Panství Kvasice	96
4.3.5	První polovina 18. století	97
4.3.5.1	Panství Bučovice	97
4.3.5.2	Panství Pačlavice	99
4.3.6	Druhá polovina 18. století	101
4.3.6.1	Panství Hodonín	101
4.3.6.2	Panství Ivanovice na Hané	102
4.3.6.3	Panství Cetechovice	102
4.3.6.4	Panství Strážnice	103

4.3.6.5	Panství Holešov a okolní statky	104
4.3.6.5.1	Panství Holešov	104
4.3.6.5.2	Statek Žeranovice	106
4.3.6.5.3	Arcibiskupský statek Martinice	107
4.3.6.5.4	Kapitulní statek Pacetluky	107
4.3.6.6	Panství Březolupy	108
4.3.6.7	Panství Zdounky	110
4.3.6.8	Panství Morkovice	111
4.3.6.9	Lení statek Valašské Meziříčí – Poličná	112
4.3.6.10	Statek Branky	112
4.3.7	Závěrečné shrnutí	113
4.4	Souhrnné údaje o borovici z 1. poloviny 19. století	116
4.4.1	Indikační skici stabilního katastru (1826–1835)	116
4.4.1.1	Plocha porostů a podíl borovice na dřevinné skladbě	116
4.4.1.2	Věková struktura porostů	120
4.4.1.3	Smíšenost porostů	121
4.4.1.4	Místní názvy	123
4.4.1.5	Vlastnická struktura	127
4.4.1.6	Analýza environmentu	128
4.4.1.7	Současné využití půdy	128
4.4.2	Topografie Gregora Wolného	131
4.4.3	Závěrečné shrnutí	133
4.5	Historické rozšíření borovice od začátku 19. století	134
4.5.1	První polovina 19. století	134
4.5.1.1	Panství Bystřice pod Hostýnem	134
4.5.1.2	Panství Hošťálková	137
4.5.1.3	Panství Uherský Ostroh	137
4.5.1.4	Panství Veselí nad Moravou	139
4.5.1.5	Malé statky na Litenčicku	141
4.5.1.5.1	Statek Chvalnov	141
4.5.1.5.2	Panství Chvalkovice (Komorov)	141
4.5.1.5.3	Aloidní statek Věžky	142
4.5.1.5.4	Statek Zdislavice	142
4.5.1.6	Panství Lukov	143
4.5.1.7	Panství Velehrad	149
4.5.1.8	Panství Uherský Brod	150
4.5.1.9	Panství Hranice na Moravě	151
4.5.1.10	Panství Lipník nad Bečvou	152
4.5.1.11	Panství Milotice	153
4.5.1.12	Panství Střílky	155
4.5.1.13	Panství Vsetín	156
4.5.1.14	Panství Valašské Meziříčí – Rožnov	156
4.5.1.15	Luhačovicko a Vizovická vrchovina	157

4.5.1.15.1	Statek Divnice	158
4.5.1.15.2	Statek Hrádek	159
4.5.1.15.3	Panství Slavičín	159
4.5.1.15.4	Statek Rokytnice	162
4.5.1.15.5	Panství Světlov a statek Vasilsko	162
4.5.1.15.5.1	Panství Světlov	162
4.5.1.15.5.2	Statek Vasilsko	164
4.5.1.15.6	Panství Brumov I	166
4.5.1.15.7	Panství Brumov II	169
4.5.1.15.8	Panství Luhačovice	170
4.5.1.16	Panství Zlín	173
4.5.1.17	Statek Klečůvka	175
4.5.1.18	Panství Napajedla	177
4.5.1.19	Panství Vizovice	178
4.5.1.20	Panství Bílovice	178
4.5.1.21	Lesy města Kyjova	179
4.5.2	První polovina 20. století	179
4.5.2.1	Statistické šetření lesů z roku 1920	179
4.5.3	Závěrečné shrnutí	181
5	Aplikační část	183
5.1	Způsoby pěstování borovice v Západních Karpatech	183
5.1.1	Způsoby obnovy	183
5.1.1.1	Přirozená obnova	183
5.1.1.2	Umělá obnova	185
5.1.1.2.1	Síje	185
5.1.1.2.2	Sadba	186
5.1.1.2.2.1	Sadba s využitím polaření	187
5.1.2	Způsoby výchovy a těžby	189
5.1.2.1	Výchova	189
5.1.2.2	Těžba	191
5.2	Zákonné limity pro pěstování borovice	194
5.2.1	Vyhláška č. 298/2018 Sb.	194
5.2.2	Vyhláška č. 456/2021 Sb.	195
5.2.3	Závěrečné shrnutí	197
5.3	Zmapované porosty s malenovickou borovicí	199
5.3.1	Výběrové stromy a uznané porosty II. A a II. B	199
5.3.2	Semenné porosty	201
5.3.2.1	Příklad semenného porostu	203
5.3.3	Semenné sady	204
5.3.4	Porosty doporučené Lesy ČR, s. p.	207
5.3.5	Porosty zjištěné při šetření OPRL	207
5.3.6	Závěrečné shrnutí	207

6 Závěrečná část	209
7 Zdroje informací	211
7.1 Archivní materiály – Moravský zemský archiv (MZA)	211
7.2 Spisové materiály – ÚHÚL	213
7.3 Literární zdroje	216
7.4 Internetové zdroje a webové stránky	223
Přílohy	226
Příloha 1 – Seznam katastrů v rámci správních celků z poloviny 18. století	226
Příloha 2 – Seznam digitalizovaných a užitých indikačních skic	232
Příloha 3 – Seznam v minulosti používaných jednotek a jejich odpovídající základní jednotky SI	236
Příloha 4 – Seznam použitých zkratk	237